

Høyesterett
Via Aktørportalen

Oslo, 27. februar 2019

**PROSESSKRIV
TIL
HØYESTERETT**

Sak nr.: 19-022475SIV-HRET

Ankende part Fredrik Ljone
Ankende part 2: Håkon Wium Lie
Prosessfullmektig: Advokat Halvor Manshaus

Ankemotpart: Stiftelsen Lovdata
Prosessfullmektig: Advokat Jon Wessel-Aas

Saken gjelder: Videre anke over kjennelse i sak om midlertidig forføyning til sikring av krav om databasevern

Det vises til Høyesteretts ankeutvalgs ekspedisjon av 25. februar 2019, der ankemotparten, Stiftelsen Lovdata (Lovdata), er gitt frist til 27. februar 2019 for eventuelle bemerkninger til støtteskriv av 30. januar 2019, inngitt av Norsk redaktørforening (NR) og Norsk Journalistlag (NJ), til støtte for anken fra de ankende parter (i hovedanken).

Slik ankemotparten leser støtteskrivet, bringer det ikke mye nytt i saken i forhold til hva som allerede er anført av de ankende parter, og Lovdata viser for så vidt generelt til hva som allerede er anført i anketilsvaret herfra. Lovdata har likevel noen bemerkninger utover dette.

137639- 2504 – prosesskriv til Høyesterett

Advokatfirmaet Lund & Co DA

Akersgaten 30 | Pb 1148 Sentrum, NO-0104 Oslo | Tel: (+47) 99 11 99 00 | Fax: (+47) 947 47 000
Org. nr: 991 097 171 | Bankgiro: 8601 20 60159 | www.lundogco.no

En generell bemerkning fra Lovdata er at NR og NJ, i likhet med de ankende parter, synes å blande sammen spørsmålet om hvorvidt *staten* har en plikt etter Grunnloven § 100 og/eller EMK artikkel 10 til å gjøre historiske avgjørelser fra Høyesterett åpent tilgjengelig digitalt, via Internett, og spørsmålet om den private stiftelsen Lovdata har databasevern for sine databaser over høyesterettsavgjørelser, slik begge tidligere instanser har konkludert.

Lovdata fastholder at tidligere instansers tolkning og anvendelse av åndsverkloven § 24 (og § 14) er både korrekt og ukontroversiell, og at den er solid forankret i de relevante rettskildene (som det er henvist til både i tidligere instansers kjennelser og i anketilsvaret herfra).

Hvorvidt staten etter enten Grunnloven og/eller EMK kan ha plikt til å gjøre historiske høyesterettsavgjørelser åpent tilgjengelig digitalt på Internett, skal ikke Lovdata mene noe om.

En slik eventuell plikt kan imidlertid ikke medføre at staten – i vår sak gjennom en avgjørelse i domstolene – «eksproprierer» Lovdatas lovfestede databasevern, som følger ikke bare av åndsverkloven men også av EØS-avtalen, jf EUs databasedirektiv. Dette er dessuten en immateriell rett som i seg selv nyter vern etter EMK første tilleggsprotokoll artikkel 1.

Når NR og NJ viser til høyesteretts avgjørelser inntatt i henholdsvis Rt-2013-374 og Rt-2015-1467, er det også feilslått i vår sak.

Begge avgjørelser gjaldt *statens* informasjonsplikt etter EMK artikkel 10. Av den angjeldende EMD-praksis, som senere ble bekreftet i EMDs storkammerdom av 8. november 2016 i saken Magyar Helsinki Bizottság mot Ungarn (sak 18030/11), fremgår det kun at det fra artikkel 10 på nærmere angitte betingelser *kan* utledes et informasjonskrav fra pressen (og andre som utøver en tilsvarende «public watchdog»-funksjon) overfor staten. Dette gjelder imidlertid kun innsyn i dokumenter/informasjon som staten har «monopol» på og som foreligger i «ready and available» form – *hos staten*.

Høyesteretts praksis om dette går ikke lenger enn hva som følger av EMDs praksis. Dersom de ankende parter og/eller NR og/eller NJ ønsker å anvende de prinsippene som kan utledes av EMDs og Høyesteretts praksis på et krav om at staten har plikt til å gjøre historiske høyesterettsavgjørelser åpent tilgjengelig digitalt på Internett må et slik krav derfor rettes mot staten. Staten besitter vitterlig de aktuelle dokumentene.

Som anført tidligere i saken, herunder i anketilsvaret til Høyesterett, innebærer argumentasjonen fra de ankende parter og fra NRs og NJs side, at Lovdata *overhodet* ikke har databasevern. Skulle de gis medhold i dette, ville med andre ord hvem som helst fritt kunne forsyne seg av Lovdatas databaser over rettsavgjørelser.

Det ville i så fall rive grunnen under det økonomiske grunnlaget for det kostbare og ressurskrevende arbeidet som Lovdata (og for så vidt også konkurrerende aktører som Gyldendal Rettsdata) gjør i dag for å skape, vedlikeholde og videreutvikle sine avanserte rettsinformasjonssystemer, som de profesjonelle aktørene i det moderne rettslivet er avhengige av. Dersom databasevernet ikke hadde vært gjeldende, ville Lovdata heller ikke ha kunnet foreta de store investeringene som løpende har vært foretatt for at dagens databaser i det hele tatt eksisterer, jf også Lovdatas vedtekter.

Et slikt resultat er dermed ikke bare uforenlig med gjeldende rett. Det vil også innebære et svært urimelig resultat, som dertil vil undergrave en virksomhet og en tjeneste som det profesjonelle rettssamfunnet langt på vei er avhengig av for å kunne forvalte og anvende gjeldende rett i rettshverdagen.

Selv om man ellers skulle være enig med de ankende parter og NR/NJ i at historiske rettsavgjørelser i en eller annen form burde kunne gjøres mer tilgjengelig for allmenheten, må dette derfor løses politisk og/eller rettslig på en annen måte enn på den måten de ankende parter argumenterer for i vår sak.

* * *

Prosesskrivet er levert i Aktørportalen

Oslo, 26. februar 2019
Advokatfirmaet Lund & Co DA

Jon Wessel-Aas
advokat (H)